

Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Meclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddesinin 1 hissesinin 14-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanununun Toplusu), 2000, № 3 (I kitab), maddə 126; 2002, № 12, maddə 702; 2004, № 7, maddə 505; 2006, № 2, maddə 66, № 11, maddə 923, № 12, maddələr 1005, 1006; 2007, № 1, maddə 4, № 8, maddə 745, № 11, maddə 1053, № 12, maddə 1218; 2008, № 7, maddə 602; 2010, № 2, maddə 70, № 3, maddə 171, № 5, maddə 380, № 7, maddə 578; 2011, № 7, maddələr 585, 620, № 12, maddə

1110; 2014, № 12, maddə 1515; 2015, № 4, maddə 348) 164.1-cü maddədənə "təqdim edildikdə" sözü "osasında" sözü ilə evez edilsin və həmin maddeyə aşağıdakı məzmunda ikiincil cümlə eləva edilsin:

"Bu sənədlər üzrə məlumatların elektron informasiya sistemlərindən elde edilmişsi mümkün olduğu hallarda həmin sənədlər şəxslərdən tələb olunur."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 fevral 2019-cu il

"Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında"

Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 1 fevral tarixli 1470-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddesinin 19-cu bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun Toplusu, 2000-cü il 1 fevral tarixli 1470-VQD nömrəli Qanunun qüvvəye minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmek məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini;

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunun Toplusu, 2000-cü il 1 fevral tarixli 1470-VQD nömrəli Qanunun qüvvəye minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmek məqsədi ilə **qərara alıram:**

Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasında dair təkliflərinin üç ay müddətində hazırlanıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktlarının "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3.2. aşağıdakı mezmunda üçüncü cümlə eləva edilsin: "Vəsatətdə (erize-anketdə) qeyd edilmiş digər məlumatların oxlanması üçün şəxsiyyət vesiqəsi, ilkin hərbi qeydiyyata alınma haqqında vəsiqə və ya herbi bilet, ecnəbilərin və ya vətəndə saxlaşın olmayan şəxslərin şəxsiyyətinə təsdiq edən sənədlər üzrə məlumatların elektron informasiya sistemlərindən elde edilmişsi mümkün olduğu hallarda həmin sənədlər erizəcən tələb olunmur."

4. 17-ci maddəyə "sahibinin" sözündən əvvəl "etibarlıq müddəti təsdiq" (dəniçi vezifəsində işləməyin davam etdirilməsi üçün), onun" sözü eləva edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 fevral 2019-cu il

Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 1 fevral tarixli

541-IIIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Dənizçinin şəxsiyyət sənədi haqqında Əsasnamə" də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Meclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddesinin 1 hissesinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 1 fevral tarixli 541-IIIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanununun Toplusu, 2008, № 3, maddə 157, № 10, maddə 886; 2013, № 7, maddə 792; 2014, № 11, maddə 1348) ilə təsdiq edilmiş "Dənizçinin şəxsiyyət sənədi haqqında Əsasnamə" də dəyişikliklər edilsin:

1. 3-cü maddədə "verilə bilər" sözü "verilir" sözü ilə evez edilsin.

2. 7-ci maddənin ikinci cümləsi çıxarılsın.

3. 8-ci maddə üzrə:

3.1. ikinci cümlədə "şəxsiyyət vəsiqəsinə, ixtisas diplomunu, saqlamlığı haqqında tibbi arayış, hərbi vəzifəsi haqqında harbi biletini ve ya təhkim şəhadətnaməsinə, lazımla olarsa, ecnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin şəxsiyyətinə təsdiq edən sənədləri" sözü "ixtisas şəhadətnaməsinə (dip-

lomunu) və saqlamlığı haqqında tibbi arayış" sözü ilə evez edilsin;

3.2. aşağıdakı mezmunda üçüncü cümlə eləva edilsin: "Vəsatətdə (erize-anketdə) qeyd edilmiş digər məlumatların oxlanması üçün şəxsiyyət vesiqəsi, ilkin hərbi qeydiyyata alınma haqqında vəsiqə və ya herbi bilet, ecnəbilərin və ya vətəndə saxlaşın olmayan şəxslərin şəxsiyyətinə təsdiq edən sənədlər üzrə məlumatların elektron informasiya sistemlərindən elde edilmişsi mümkün olduğu hallarda həmin sənədlər erizəcən tələb olunmur."

4. 17-ci maddəyə "sahibinin" sözündən əvvəl "etibarlıq müddəti təsdiq" (dəniçi vezifəsində işləməyin davam etdirilməsi üçün), onun" sözü eləva edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 fevral 2019-cu il

"Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 1 fevral tarixli 541-IIIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Dənizçinin şəxsiyyət sənədi haqqında Əsasnamə" də dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 1 fevral tarixli 1473-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddesinin 19-cu bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Qanununun Toplusu, 2008-cü il 1 fevral tarixli 541-IIIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Dənizçinin şəxsiyyət sənədi haqqında Əsasnamə" də dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 1 fevral tarixli 1473-VQD nömrəli Qanunun qüvvəye minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmek məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini;

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Azərbaycan Respublikasının Qanununun Toplusu, 2008-ci il 1 fevral tarixli 541-IIIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq

edilmiş "Dənizçinin şəxsiyyət sənədi haqqında Əsasnamə" də dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktlarının "Xəzər dənizində INCIDENTLƏRİN HÖKUMƏTLƏRİN ARASINDA NƏQLİYYAT SAHƏSİNDE EMƏKDƏŞLİQ HAQQINDA" 2018-ci il avqustun 12-də Aktau şəhərində imzalanan Saziş təsdiq edilsin;

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 fevral 2019-cu il

"Azərbaycan Respublikasının Ticarət Gəmiçiliyi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 1 fevral tarixli 1471-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddesinin 19-cu bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Ticarət Gəmiçiliyi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunun qüvvəye minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmek məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini;

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Azərbaycan Respublikasının Ticarət Gəmiçiliyi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunun qüvvəye minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmek məqsədi ilə **qərara alıram:**

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktlarının "Xəzər dənizində INCIDENTLƏRİN HÖKUMƏTLƏRİN ARASINDA NƏQLİYYAT SAHƏSİNDE EMƏKDƏŞLİQ HAQQINDA" 2018-ci il avqustun 12-də Aktau şəhərində imzalanan Saziş təsdiq edilsin;

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 fevral 2019-cu il

Azərbaycan Respublikasının Ticarət Gəmiçiliyi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Meclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddesinin 1 hissesinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikasının Ticarət Gəmiçiliyi Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanununun Toplusu, 2001, № 7, maddə 444; 2006, № 12, maddə 1029; 2007, № 5, maddə 442, № 6, maddə 562, № 8, maddə 756; 2009, № 12, maddə 948; 2010, № 3, maddə 171; 2012, № 7, maddə 643; 2013, № 3, maddə 214; 2014, № 4, maddə 325; 2015, № 1, maddə 1; 2016, № 1, maddə 7; 2017, № 11, maddə 1961; 2018, № 3, maddə 406, № 5, maddə 848) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 18.1.3-cü maddə leğiv edilsin.

2. 22.2-ci maddənin birinci cümlesi "Geminin üzgüyü yararlılığı haqqında şəhadətnamə, ölçül" sözü "Ölç

"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında"

Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Meclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 18-ci bəndini rehber tutaraq **qrəra alır:**

"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 2, maddə 56; 2015, № 2, maddə 92, № 5, maddə 496; № 7, maddə 821; 2016, № 6, maddələr 999, 1007; 2017, № 10, maddə 1769; 2018, № 7, I kitab, maddə 1425; Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 oktyabr tarixli 1280-VQD və 1283-VQD nömrəli qanunları) 6.4-cü maddəsin-

dən sonra aşağıdakı məzmdə "Qeyd" hissəsi əlavə edilsin:

"Qeyd. Bu qanunun 6.4.1-ci maddəsində nezərdə tutulmuş sənəd üzrə məlumatların elektron informasiya sistemindən əldə edilmişsi mümkün olduğu hallarda həmin sənəd vətəndəslərdən tələb olunur."

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Baki şəhəri, 1 fevral 2019-cu il

"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 1 fevral tarixli 1472-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu bəndini rehber tutaraq, "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilmesi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 1 fevral tarixli 1472-VQD nömrəli Qanununun qüvvəye minnesi ilə əlaqadır həmin qanunu tətbiqini temin etmek məqsədi ilə **qrəra alırmış**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik

edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı tekliflərinin üç ay müddətində hazırlanıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirler Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlaşın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələlər həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin;

3. 1-cı maddədə "qoşunlarının" sözü "mühafizə orqanlarının" sözü ilə əvəz edilsin;

4. 2-cü maddənin yedinci abzasında "qoşunlarına" sözü "mühafizə orqanlarına" sözü ilə əvəz edilsin.

5. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1993, № 23-24, maddə 683; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 3, maddə 141; 2002, № 5, maddə 252; 2004, № 4, maddə 199, № 5, maddə 312; 2013, № 11, maddə 1248) ilə təsdiq edilmiş "Sərhəddə fərqlənməyə görə" medalı haqqında Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 1-cı maddədə "qoşunlarının" sözü "mühafizə orqanlarının" sözü ilə əvəz edilsin;

1.2. 2-cü maddənin yedinci abzasında "qoşunlarına" sözü "mühafizə orqanlarına" sözü ilə əvəz edilsin.

6. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin Qarnizon və qarovalı xidmətləri ni zamnaməsi"ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.3. 1. birinci abzasda "Hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu" sözü ilə əvəz edilsin;

1.4. 2. ikinci və üçüncü abzaslar aşağıdakı redaksiyada verilisin:

1.5. 3. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.6. 4. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.7. 5. 3. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.8. 4. 4. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.9. 5. 3. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.10. 6. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.11. 7. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.12. 8. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.13. 9. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.14. 10. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmət keçmə haqqında" Əsasnamədə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.15. 11. 2. Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968) ilə təsdiq edilmiş "Hə

REGIONLAR

Uğura aparən yol

İsmayıllı yerləşdiyi orazinin mürkəbliyinə baxmayaraq, agrar sektor üçün olverişli rayon hesab edilir.

Onu da qeyd edək ki, orazinin xeyli hissəsi kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlarıdır. İsmayıllı Dövlət Agrar İnkışaf Mərkəzinin direktoru Həsən Həsənov dedi ki, kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsinin 34 faizi ekinəyaralar. Əkin sahələri dəməyə şəraitində becərildiyi üçün hər il 29-30 min hektardan taxıl ekilir.

Ümumiyyətlə, rayon iqtisadiyyatının esasını bitkiçilik və heyvandarlıq təşkil edir. Son 5 ilin statistikasına nəzər salıq: 2015-ci il yanvarın 1-nə fəltiki məhsul istehsalında kənd təsərrüfatının payı 72 milyon 949 min manat olmuşdu, 1 yanvar 2019-cu ilə bù rəqəm 95 milyon 757.8 min manat təşkil etmişdir.

Rayonda ənənəvi sahələrlə yanaşı, tübünpülük və baramaçılıq kimi ixrac imkanları geniş olan sahələr de inkışaf edir. Əger 2016-ci ilde tütünün əkin sahəsi 5 hektar, məhsul istehsalı 3,4 ton idise, 2018-ci ilde tütünün əkin sahəsi 22 hektara, məhsul istehsalı 41,72 tona çatmışdır. Barama istehsalı 2016-ci ilde 900 kilograma yaxın olduğu halda 2018-ci ilde 4,3 dəfə artmışdır. Başqa bir fakt: pazarlıq, yazılıq dənli və denli paxılalı üzrə məhsul istehsalı ise son 5 il erzində 21 min tondan çox artmışdır.

İsmayıllının dağılıq zonasında yaşıyan əhalinin esas məşğulliyeti və gelir mənbəyi kartofculuqdur. 2018-ci ilde kartof istehsalı 10 min 415 tona çatmışdır. Son iller sənaye üsulu ilə 200 hektar sahədə kartof ekilir. Həmin sahələrdə məhsuldarlıq 400 sentnerden çox olub.

Xarakterik sahələrdən biri də tərevezçilikdir. Son beş ilde bu istiqamətde də irələyiş müşahidə edilir. 2014-cü ilde 7490 ton tərevez istehsal edildiyi halda, 2018-ci il-

də bu rəqəm 9100.3 tona çatdırılmışdır.

Rayonda açıq sahə tərevezçiliyi ilə yanaşı, örtülü torpaq tərəvezçiliyi de inkışaf edir. Hazırda 78 istixana təsərrüfatlarında keçen il 20,2 ton məhsul istehsalı olunaraq daxili bazarın tələbatının ödənilməsinə yönəldilmişdir.

İsmayıllıda insanların faydaladığı sahələrdən biri də meyveçilikdir. 2014-cü ilde meyve bağlarının ümumi sahəsi 1158 hektar olduğu halda, 2018-ci ilde texminen 3 dəfəye qədər artıb.

Özünəməxsus dədi olan qızılıhmədi alma sortunun ismayıllının "brend"i olduğunu desək, yanılmarıq. Son 5 il er-

zində rayon ərazisində 269.7 hektar intensiv meyve bağlı salınıb. Belə bağların hər hektarından orta hesabla 40 tondan çox məhsul götürür. Rayonda son 3 ilde 2004 hektar sahəde yeni findiq bağlarının sahəsi 934 hektardan 1087,3 hektara çatdırılmışdır.

Son illər İsmayıllının agrar sektorunda əhəmiyyətli irəliləyişlərə nail olunub

zində ümumilikdə 9 milyon 614 min manatdan çox subsidiya ödənilib.

Bundan əlavə, toxumcuğu təsərrüfatlarına satışıları yüksək reproduksiyalı buğda və arpa toxumuna görə bu dördə 506 min 211 manat subsidiya verilib. Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına güzəştli qiymətlərlə istehsalçılar 7,07 milyon manatlıq gübə çatdırılıb.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı III Dövlət Programı çərçivəsində kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının artırılması ilə yanaşı, emala, saxlanıla, satışa xidmət edən bərə məssəsə və obyektlər de istifadəye verilib. "Yaşıl Market" ticaret mərkəzini, Topçu kəndindəki "Fermer mağazası"ni, Kürdəmək kəndində aqroparkın nəzərdə istehsal güclü 3 min ton olan soyuducu anbarına buna misal olmaqla qrafiklər verilirdi.

Yeni layihələrin icrasına başlandıqdan sonra vəziyyət düzüldü. Yeni layihə icra olunan qədər abonentlər içəmi su tutuklu kəndlərdən 7 subartezian quyu qazılıb. Həmin quylar 2015-ci iləndən istismardadır. Müvafiq quylardan qəbul olunan su orazi-deki 1 nömrəli mərkəzi nasosxanaya daxil olaraq hər biri 500 kubmetr olan 2 su anbarına tökülr. Burada xlorlanma getdiqdan sonra ötrüç borusu vəsiti ilə 2 min kubmetrik 4 su anbarına ötrülür. Oradan paylanması su sakinlərin içəmi su telebati təmin edir.

Sahə reisi deyir ki, artıq şəhər sakinləri içəmi su ile tam təmin olunur. Verilən suyun uçot sisteminin daqqıq aparılması üçün 9 min 800-dən çox abonent üçün sayçag qurasdırılır ki, onların da texminen 95 faizi smart-kart tiplidir. Tullantı sularının təmizlənməsi məqsədile məhsuldarlığı tutukda 20 min kubmetr olan qurğunun tikintisi isə 2 il əvvəl başa çatdırılıb.

Müşahibimiz əlavə olaraq bildirdi ki, Göyçay rayonunun 14 kəndində əhalinin içəmi su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə icra olunan layihə de yekunlaşdırılır. Bu layihədən 40 mindən artıq sakın faydalanan. Ümumiyyətə, rayonun 55 kəndinin hamisində hazırlanır. Bir sıra kəndlərdə Ekologiya və Təbiə Servetlər Nazirliyinin xətti ilə səutemizləyiş qurğuları quradırılır. Həmin qurğular 21 kəndi əhatə edir. Şəhət kəndində isə Göyçay şəhərinin çirkili sularını təmizləyən qurğu kompleksinin tikintisi başa çatdırılıb.

"Azərbaycan"

Gediş-geliş rahat olur

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət programlarının uğurla yerinə yetirilməsi sayesinde Ağsu rayonunda da bir sıra müümət layihələr həyata keçirilmiş, geniş-miqyaslı abadlıq-quruculuk ilları görülmüş, o cümlədən yənəliyiyat infrastruktur xeyli yaxşılaşdırılmışdır.

Əhalinin rahat gedis-gelişini təmin etmək üçün bu işlər in-di də davam edir. 16 nömrəli Yol İstismarı MMC-nin baş müdəndisi Eyyub Məcidov bununla bağlı dedi ki, kollektivimiz 268 kilometr avtomobil yolu xidmət edir. Bunun 18 kilometri respublika, qalani yerli əhəmiyyətli yollarıdır.

Son 5 iləndə yolların yenidən qurulması dənə də sərübtür. 2013-cü ilde ümumi uzunluğu 27 kilometr olan Ağsu-Çaparlı-Bağırı avtomobil yolu istifadəye verilib. 2017-ci ilde ümumi uzunluğu 28,1 kilometr olan Çaparlı-Kəndoba-Cələyir avtomobil yolu sakınları 8 min yaxın sakını istifadə edir. Bu yollar yenidən qurulandan sonra sakınları yətəsdirildikləri məhsulları istehlakçılarla dəha təqdim edir, rayon mərkəzini dəha rahat gediblər. Həmin kəndlərin hər birində iki dayanacaq da quradırılmışdır.

2018-ci ilden isə Muğanlı-İsmayıllı avtomobil yoluunun 5-ci kilometrliyindən ayrılan, Ağsu şəhərinin mərkəzindən 41 kilometrlik məsafədə yerləşen 15 kilometrlik Dilman-Xatman yolu əsaslı şəkildə yenidən qurulur. Bu yol Xatman, Dilman, Haciman, Kalva ve Sangalan kəndlərini birləşdirir. Yolun tikintisi başa çatdırıldıqdan sonra bu kəndlərdə yaşayış 5 minə yaxın əhalinin gedis-gelişini da asanlaşdıracaq.

Baş mühəndis onu da qeyd etdi ki, rayonun ərazisindəki yolların çox hissəsi qıçıl örtüklüdür. Bu yollar da daim nezərdə saxlanılır, müntəzəm olaraq qreyderlər mənşələrini, avtomobillerin rahat və fasilesiz hərəkəti təmin edir.

"Azərbaycan"

İdxalı əvəz edən yerli istehsala daha çox diqqət yetirilir

Həyata keçirilən iqtisadi islahatlar respublikamızın digər rayonları kimi, Tovuzda da sosial-iqtisadi inkişafın dinamik xarakteri vərmişdir. Qəbul olunmuş dövlət programlarının icrası noticəsində rayon mərkəzi ilə yanaşı, kond və qəsəbələrde yenidənqurma, tikiş-quruculuk və abadlıq işləri geniş vüsət almış, infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi sayesində bir çox problemlər aradan qaldırılmışdır.

Rayonun iqtisadiyyatında əkinçilik və heyvandarlıq aparıcı rol oynasa da, digər sahələrin inkişafına diqqət artırılmışdır. Kartofçuluq, ta-xılıçılıq, üzümçülük, tübünpülük və digər kənd təsərrüfatı bitkilərinin əkin sahələri genişləndirilmiş, idxləri əvəz edən yerli yoxdur ki, irəliliş olmasın. Məsələn, 6618 ton məhsul toplanaraq orta hesabla hər hektarın məhsuldarlığı 32,4 sentnerə çatdırılmışdır. Arpa və qarğıdıl sahələrindən de yüksək məhsul götürülmüşdür.

Ümumiyyətə, son illər rayonda elə sahə yoxdur ki, irəliliş olmasın. Məsələn, 6628 hektardan 144412 ton kartof, 1279 hektardan 26297 ton tərəvəz, 500 hektardan 35521 ton şeker çuğundur, 324 hektardan 17662 ton giləmeye, 725 hektardan 12096 ton üzüm, 3609 hektardan 29684 ton yem bitkiləri götürülmüşdür. Heyvandarlıqla göstərilən diqqət və qayğı nəticəsində keçen il iribuyunuzaq heyvan-

ların baş sayı 43992-yə, qoyun və keçilərin baş sayı 200349-a çatmışdır. Netice-de 8304 ton et, 33595 ton süd istehsal edilmişdir.

Rayonda mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması da daimi diqqətdə saxlanılır. Bu məqsədə keçen il fermerlərə lizinq yolu ilə xəriodan getirilmiş 19 baş cins inək satılmış, 698 baş yerli inəklərde sünə mayalama aparılmış, 419 baş bala alınmışdır.

Tütünçülər də son bir nəçədə uğurlu göstəricilərə nail olmuşlar. Bu görlü sahənin dəha da inkişaf etdirilməsi üçün əkin sahələri genişləndirilərək 50 hektara çatdırılmış, keçen il 53,3 ton quru təsər edilmişdir.

Rayonda kənd təsərrüfatının inkişafı istiqamətində həyata keçirilen tədbirlərde Dövlət Agrar İnkışaf Mərkəzi də yaxından iştirak edir. Mərkəzin mütexəssisləri fermerlərə görüsür, mövcud problemlərin həllinə kömək göstərirler. Tovuz Rayon ASC-ye

rar İnkışaf Mərkəzinin direktoru Rəhman Qasimov deyir ki, mərkəz elektron hökumət portalının yaradılması istiqamətində fealiyyətini artırır. İndiyədək mütexəssislərin iştirakı ilə 1500 torpaq sənədi işlənerek subsidiya siyaseti və infasiyasi sistemi daxil edilmişdir. Bu işləmə etdirilir.

Səbir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

